

Inv. nr. 36/2017

LÅGKANDE MED HANK. SØLV, OPDREVET, GRAVERET OG INDLAGT MED NIELLO

NORDLIGE IRAN ELLER CENTRALASIEN; 12. ÅRHUNDREDES FØRSTE HALVDEL

H MED LÅG 24,8; H UDEN LÅG 19,2; DIAM VED ÅBNING: 8,8; STØRSTE DIAM: 14 CM

Der er bevaret meget få større objekter af guld og sølv fra den islamiske verden fra før ca. 1500. Dette hænger i nogen grad sammen med, at muslimer ikke blev gravlagt med gaver. Når kunstværker af ædelmetal blev umoderne blev de ofte smeltet om. De objekter, der findes, er som regel begravet i ufredstider.

Denne kande er dekoreret i tre bånd. Øverst, på den cylindriske hals, ses en kufisk, arabisk indskrift, der fremtræder monumentalt mod et spiralrankeværk, hvorimellem ses forskellige fugle samt en rovfugl, der angriber en and. Indskriften lyder: *'izz wa-iqbal wa-dawla wa-sa'ada wa-'uluww* – Hæder, og velstand, og lykke, og held og storhed.

Øverst på det næsten kugleformede korpus ses en række jagende eller

jagede dyr, der alle, undtagen et, løber fra højre mod venstre ligesom indskriften: Antiloper eller vildæsler, en muflon, en ræv, flere løveagtige rovdyr samt to hunde, hvoraf en har halsbånd.

Lidt under dyrefrisen er graveret tre medaljoner med karakteristiske ”krøller” langs randen. To indeholder rovfugle, der angriber harer, og den i midten viser to rygvendte parakitter – alle mod et rankeværk. Hanken er fæstnet til korpus der, hvor en fjerde medaljon kunne være anbragt.

Låget er graveret med 14 ”hængeornamenter” samt en skulpturel frise forneden og foroven, hvor den afsluttes med en knop, der svagt mimes af ornamentet øverst på håndtaget.

Kandens indskrift, graverede dyr og planteornamentik fremstår blankt i sølvets farve mod den sorte, nielloindlagte kontur og snirklede baggrund. Den er sandsynligvis fremstillet under det seljukkiske dynasti. Korpus og låg er æstetisk lidt forskellige, men nielloens og sølvets bestanddele er på den anden side meget ensartede, ligesom aldringssporene er. Låget er tydeligvis skabt til kanden, men er muligvis udført lidt senere.

Publiceret i:

Joachim Meyer, Rasmus Bech Olsen og Peter Wandel: *Mere end ord: kalligrafi fra den islamiske verden*, Davids Samling, København 2024, kat. 56, s. 196-197;